

S. Sayısı : 134

Ordu zabitan heyetine mahsus terfi kanununun 1 nci maddesinin (A) fıkrasile 11 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun lâyihası ve Millî Müdafaa encümeni mazbatası (1/159)

T. C.
Başvekâlet
Kararlar müdürlüğü
Sayı 6/1193

28 - IV - 1935

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

863 sayılı kanunun birinci maddesinin A fıkrası ile on birinci maddesinin değiştirilmesi hakkında Mill müdafaa vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 27 - 4 - 1935 toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil
I. İnönü

Esbabı mucibe lâyihası

863 numaralı terfi kanununun 1 inci maddesinin A fıkrasında zikrolunan muharib sınıflar arasında jandarma sınıfı gösterilmemiştir. Halbuki jandarmalar; 1706 numaralı jandarma kanununun 2 nci maddesi mucibince askerî talim ve terbiye hususunda Büyük Erkânı Harbiye (Genelkurmay) reisliğine seferberlikte de silâh, mühimmat, elbise ve maaş hususlarında Millî müdafaa vekâletine bağlıdır. Bundan başka yine mezkûr kanunun 4 üncü maddesi mucibince jandarma askerî zapturapt hususunda; ve hususî kanunlar ile gösterilmiş olan zat işlerinde; askerî kanun ve nizamnamelere tâbi oldukları cihetle gerek bu bakımdan ve gerekse jandarma zabitanlarının terfia hak kazanmaları ordu muharib kıtaatında yetiştirilmek suretile ve bu kıtaalarda mafevk rütbeye liyakatleri tasdik edilmek kaydile icra kılınmakta olmasından jandarma zabitanlarının da muharib sınıflardan dışarı (harîç) bırakılmasına bir sebep görülememektedir.

Bunun için keyfiyet Âlî askerî şûraya arz edilmiş ve müzakere neticesinde jandarma sınıfının da muharib sınıflar arasına konulması 14 mart 1935 tarihindeki 22 nci toplantısında tekarrür etmiştir.

Binaenaleyh ordu ve nizam kuruluşuna dahil bulunan jandarma sınıfının da terfi kanununun 1 inci maddesinin A fıkrasında gösterilen muharib sınıflar arasına konulması,

2 — Yine terfi kanununun 11 inci maddesinin 2 nci fıkrasında harb akademisinde bulunan subaylarla (zabitanlarla) stajiyerlerin akademiye girmezden evvel tahsil esnasında ve tahsilden sonra memur edilecekleri muhtelif muharib kıtaalardaki hizmetlerinin esas sınıfları hizmetlerinden sayılacağını tayin ve tasrih etmiş ise de Yüksek levazım mektebini bitirib de levazım sınıfına nakledileceklerin mezkûr madde hükmüne göre rütbelerine aid asgarî müddetin üçte biri kadar levazım sınıfına aid, kıta yeri sayılan mahallerde hizmet görmelerini mecbur kılmıştır.

Bu hal yüksek levazım mektebini bitirenlerin hem terfilerinin gecikmesini ve hem de mekteb tahsilini ikmallerinden dolayı alacakları bir sene kıdem zammını gaybetmek suretile gadirlerini mucib olmaktadır.

İşte bu mahzurun önüne geçmek ve harb akademisi mezunlarla stajiyerlerine verilmiş

olan hakdan bunların da istifadelerini temin etmek için akademi mezunlarile stajiyerlerinin tâbi tutuldukları esaslar dahilinde terfi haklarının verilerek grade ugramalarının önüne geçilmesi düşünülerek; yüksek levazım mektebini muvaffakiyetle ikmal edipte levazım sınıfına nakledileceklerin yüksek levazım mektebine girmezden evvel ve tahsil esnasında memur edildikleri kıtalardaki hizmetlerinin levazım sınıfı hizmetinden sayılması Genelkurmay (Büyük erkânı harbiye) ce de onaylanarak keyfiyet Âli askerî şûraya sunulmuş ve müzakere neticesinde yüksek levazım mektebi mezunlarının levazım sınıfı için kıta hizmeti sayılan yerlerdeki hizmetlerinin harb akademisi mezunları gibi kıta hizmetlerinden sayılması 30 mart 1935 günündeki 32 nci toplantısında tekkarrür ettirilmiş ve bunun için de terfi kanununun 11 inci maddesinin tadili gerekli görülmesi üzerine işbu kanun lâyihası tanzim edilmiştir.

Millî Müdafaa encümeni mazbatası

T. B. M. M.
M. M. Encümeni
Karar No. 18
Esas No. 1/159

23 - V - 1935

Yüksek Reisliğe

863 numaralı kanunun birinci maddesinin (A) fıkrası ile mezkûr 863 numaralı kanunun 11 nci maddesini değiştiren 1494 numaralı kanunun 11 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında Millî Müdafaa vekilligince hazırlanan kanun lâyihası ve esbabı mucibesinin gönderildiğine dair olup encümenimize tevdi edilen Başvekâletin 6/1193 sayılı ve 28 nisan 1935 tarihli tezkeresi ve bağlı mucib sebeplerile kanun lâyihası M. M. vekilliginden gönderilen memur ile okundu ve görüşüldü.

Mucib sebeplerde yazıldığı gibi Jandarma sınıfı muharib sınıflardan dışarı bırakılmaması yerinde görülmüş ve Yüksek levazım mektebini bitiribde levazım sınıfına nakledileceklerin harb akademisinde bulunan subaylar gibi mektebe girmezden evvel ve tahsil esnasında memur edilecekler ve levazım sınıfı için kıta sayılan yerlerdeki hizmetlerinin dahi esas sınıfı kıta hizmetinden sayılması muvafık görülerek ve

esas kanunlarda yazılıb da burada yanlışlıkla yazılmayan fıkralar da ilâve edilerek kanun lâyihası aynen kabul edilmiştir.

Umumî heyetin kabulüne sunulur.

M. M. E. R.	Bu M. M.	Kâtib
İstanbul	Diyarbakir	Erzurum
<i>Şükrü Gökberk</i>	<i>K. Sevüktekin</i>	<i>Ş. Koçak</i>
Aza		Aza
Kırşehir		Balıkesir
<i>L. M. Özdeş</i>		<i>C. Esener</i>
Aza		Aza
İstanbul		Sinob
<i>Hakkı Ş. Erel</i>		<i>C. K. İncedayı</i>
Aza		Aza
Tekirdağ		İstanbul
<i>R. Apak</i>		<i>A. Barlas</i>
Aza		Aza
Urfa		
<i>Ahmed Yazgan</i>		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

863 numaralı kanunun birinci ve on birinci maddelerini değiştiren kanun lâyihası

MADDE 1 — 863 sayılı terfi kanununun birinci maddesinin (A) fıkrası aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

(A - Muharib sınıflar: Piyade, süvari, topçu, hava, istihkâm, jandarma, güverte, çarkçı).

MADDE 2 — Mezkûr kanunun on birinci maddesi aşağıdaki gibi değiştirilmiştir:

(Hiç bir subay « zabıt » mensub olduğu sınıfın kıtasında rütbesine aid asgari müddetin lâakal üçte biri kadar bilfiil hizmet etmedikçe terfi edemez.

Bu müddetler için harpte hâsıl olacak ihtiyaca göre başbuğluk (başkumandanlık) ca lüzumu kadar azaltılabilir.

Harb akademisi ve Yüksek levazım mektebi tahsilinde bulunan subaylar (zabıtlar) ile, erkânharb stajyerleri ve kurmay subayların (erkânharb zabıtlarının) akademiye ve Yüksek levazım mektebine gireceklerin de bu mektebe girmezden evvel tahsil esnasında ve tahsilden sonra memur edilecekleri muhtelif muharib kıta komutanlıklarında (kumandanlıklarında) ve levazım sınıfı için kıta sayılan yerlerdeki hizmetleri dahi esas sınıfları kıta hizmetinden sayılır.

Alelûmum muharib sınıflar mensublarından harb akademisini muvaffakiyetle itmam edenler piyade sınıfına nakledilirler. İşbu nakilden evvel muavin sınıf kıtalarında geçen hizmetleri kıta hizmetinden sayılır.

Ancak terfi için piyade sınıfında sicil müddeti olan altı ay bulunub muvafık sicil almak meşruttur.

Mütehassis tabib ve baytar ve kimyagerlerin hastanelerde, bakteriyoloji ve serolojihanelerdeki ihtisas hizmeti, kıta hizmeti olarak kabul edilir.

Sanayii harbiye ve harita sınıflarına mensub zabıtlar sınıflarına aid kadro dahilinde mafevklerinden alacakları sicil üzerine terfi ederler.

MİLLÎ MÜDAFAA ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

863 numaralı subaylar heyetine mahsus terfi kanununun 1494 ve 2018 numaralı kanunlarla değişik alan 1 nci, 11 nci maddelerinin değiştirilmesine dair kanun lâyihası

MADDE 1 — Türkiye ordusu zabitan heyeti, atideki sınıflardan müteşekkildir:

A - Muharib sınıflar : (Piyade, süvari, topçu, hava, istihkâm, muhabere, jandarma, güverte, çarkçı).

B - Muavin sınıflar : (Demiryolu, otomobil, nakliye, sıhhiye, baytariye, levazım, harita, mühendis, zabiti, sanayii harbiye).

MADDE 2 — Hiç bir subay (Zabıt) mensub olduğu sınıfın kıtasında rütbesine aid asgari müddetin lâakal üçte biri kadar bilfiil hizmet etmedikçe terfi edemez. Bu müddetler Kurmay subayları (Erkânharb zabıtları) için harpte hâsıl olacak ihtiyaca göre başbuğluk (Başkumandanlık) ca lüzumu kadar azaltılabilir.

Ancak kadro mucibince rütbesinin mukabil kıtaat bulunmayan subayların terfileri mafevklerinden alacakları siciller üzerine yapılır.

Harb akademisi ve Yüksek levazım mektebi tahsilinde bulunan subaylar (Zabıtlar) ile Erkânharb stajyerleri ve Kurmay subayların (Erkânharb zabıtlarının) akademiye ve Yüksek levazım mektebine gireceklerin de bu mektebe girmezden evvel tahsil esnasında ve tahsilden sonra memur edilecekleri muhtelif muharib kıta komutanlıklarında (Kumandanlıklarında) ve levazım sınıfı için kıta sayılan yerlerdeki hizmetleri dahi esas sınıfları kıta hizmetinden sayılır.

Alelûmum muharib sınıflar mensublarından Harb akademisini muvaffakiyetle itmam edenler piyade sınıfına nakledilirler. İşbu nakilden evvel muavin sınıf kıtalarında geçen hizmetleri kıta hizmetinden sayılır. Ancak terfi için piyade sınıfında sicil müddeti olan altı ay bulunub muvafık sicil almak meşruttur.

Mütehassis tabib ve baytar ve kimyagerlerin hastanelerde, bakteriyoloji ve serolojihanelerdeki ihtisas hizmetleri kıta hizmeti olarak kabul edilir.

Sanayii harbiye ve harita sınıflarına mensub subaylar (Zabıtlar) sınıflarına aid kadro

Ancak birinci fıkrada mezkûr kıta subaylarından (zabitlerinden) gayri mezkûr fıkradaki emsali nasıblılardan evvel terfi edemezler).

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 4 — Bu kanunun ahkâmını icraya Millî Müdafaa vekili memurdur.

27 - IV - 1935

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>I. İnönü</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>K. Özalp</i>
Da. V.	Ha. V. V.	Mal. V.
<i>Ş. Kaya</i>	<i>Dr. T. R. Aras</i>	<i>F. Ağralı</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>Ab. Özmen</i>	<i>A. Çetinkaya</i>	<i>C. Bayar</i>
S. İ. M. V.		G. İ. V.
<i>Dr. R. Saydam</i>	<i>Rana Tarhan</i>	
Zr. V.		
<i>Muhlis Erkmen</i>		

dahiinde mafevklerinden alacakları sicil üzerine terfi ederler. Ancak birinci fıkrada mezkûr kıta subaylarından (Zabitlerinden) gayri mezkûr fıkradaki emsali nasıblılardan evvel terfi edemezler.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 4 — Bu kanunun hükmünü icraya Millî Müdafaa vekili memurdur.